

ДІАГНОСТИКА БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВ

Олександренко І.В.

Луцький національний технічний університет,

м. Луцьк

В умовах глобалізації та нарощення конкуренції кожне підприємство повинно володіти інформацією про стан та перспективи власного розвитку, наявні та потенційні проблеми. У цьому аспекті зростає роль діагностики як передумови формування інформаційної системи для прийняття управлінських рішень та розробки стратегічних програм розвитку. Одним із вагомих напрямів діагностики діяльності є діагностика ймовірності банкрутства підприємства. В цілому під діагностикою банкрутства підприємства слід розуміти процес розрахунку та оцінки показників-індикаторів кризового стану підприємства, їх порівняння із пороговими значеннями і визначення причин, наслідків та напрямів усунення загроз банкрутства.

В економічній літературі існує два напрямки діагностики кризового стану підприємства. Один з них полягає в розрахунку інтегральних показників конкретно по підприємству за розробленими моделями, і їх порівняння із граничними значеннями. Згідно до цього робиться висновок про ризик банкрутства та існування кризової ситуації. Усі моделі діагностики банкрутства розроблені на підставі дискримінантного аналізу і різняться між собою методикою їх розрахунку, притаманною тим економікам для якої вони створювались. Таким чином для США є розроблена модель Альтмана, для Великобританії використовується багатофакторна дискримінантна модель Таффлера і Тішоу, Беєрмана для Німеччини, Давидової і Белікова для підприємств Росії, Терещенка і Черняка для українських підприємств. Заслуговують на увагу дискримінантні, нечіткі та нейромережеві моделі діагностики банкрутства, розроблені для вітчизняних підприємств А.В. Матвійчуком. Другий напрямок діагностики кризового стану підприємства полягає у проведенні аналізу фінансового стану підприємства та порівняння розрахункових показників із нормативними.

На сьогодні в Україні існують певні проблеми в отриманні якісних результатів діагностики банкрутства підприємства. Це, в першу чергу обумовлено змінами, що відбулись у бухгалтерському обліку та спробою його наблизити до міжнародних вимог, що зменшило ймовірність отримання достовірних результатів за існуючими моделями діагностики. В цілому вітчизняна методика оцінювання кризових явищ на підприємстві є не практичною і такою, що не враховує зміни законодавства і не відповідає сучасним вимогам. Разом з тим зарубіжні моделі оцінювання ймовірності настання банкрутства є неадаптовані до вітчизняного бізнесу, що зменшує можливості українських підприємств контролювати хід справ, визначати ризик та схильність до банкрутства. Це свідчить про потребу у розробці якісних та зовсім нових моделей оцінювання схильності підприємств до банкрутства. Вагомим напрямом розробки нових моделей діагностування банкрутства є їх розмежування залежно від галузевої приналежності підприємства.